

הרב יצחק זילברשטיין
ד"ר אלי יוסף שוסהיים

לידת אנאנצפאלוס לצורך תרומת איברים – שו"ת

שאלה:

בס"ד, י"ז בכסלו תש"ס, ירושלים

מאז שהוכנסה בדיקת האולטרסאונד כבדיקה שגרתית במהלך ההריון התאפשר לגלות מומים שונים אצל עוברים המתפתחים ברחם אמם.

בין מומים אלו, קיימים מספר מומים אשר ניתן לקבוע בודאות מלאה שלעובר אין סיכוי לחיות לאחר יציאתו לאוויר העולם, או לא יוכל לשרוד מעבר למספר ימים מועטים.

בקבוצת מומים אלו אפשר לציין:

1. אננצפליה (Anencephaly) – מום המתבטא בחוסר התפתחות של המוח.

2. אקרניה (Acrania) – מום המתבטא בחסר בעצמות הגולגולת אשר כתוצאה מכך מוחו של העובר חשוף בזמן ההריון למי השפיר ובעקבות כך נגרם לו נזק בלתי הפיך הגורם למותו של העובר במהלך הלידה או לעיתים לאחר מספר ימים לאחריה.

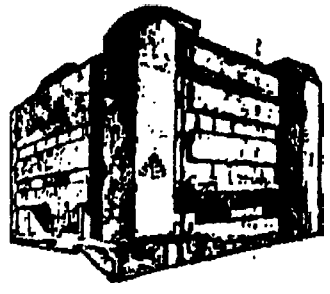
יש לציין שלא נשקפת כל סכנה לאם הנושאת עובר עם מומים מעין אלו.

על אף שידוע לי שלפי רוב הפוסקים אין איסור בהפסקת הריון במקרים אלו התעוררו אצלי מספר שאלות אשר אודה לכבודו אם ישיב לי עליהם:

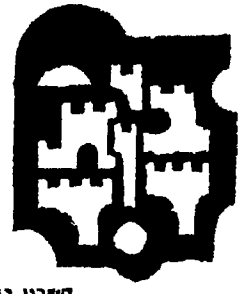
א. האם רצוי להמליץ לאם הנושאת עובר עם מום מסוג זה להימנע מהפלתו בעודו חי ברחם אמו, והעובר ימות במהלך הלידה או לאחריה בצורה טבעית, כלומר, האם יש ערך דתי לעצם הבאת ילד לעולם כאשר אנו יודעים שהוא ימות תוך מספר שעות או ימים?

ב. האם במקרים אלו מותר להציע לאישה ללדת את עובריה ולאחר קביעת מותו לתרום את אברי התינוק להצלת תינוקות הזקוקים לאברים אלו?

ואסיים בברכה כמכבדו מוקירו וידידו.

"בית דוד" המרכז התורני בחולון

ע"ש הרב דוד שמע"י וי"ן זצ"ל
ע"י ביהכ"ס הגדול, הרב קוק 5 חולון, ת.ד. 588

חסדו התורני, רחוב ברדיצ'בסקי, חולון

חשבוני בנק הראר 01209764 חשבון בנק חסדו המאוחד חולון 310000 אישור האגודה 5119/99

בט"ז

חולון, י"א בסיון תש"ס

אבובדנא העליל איש חרב פאלים זה צל
 יאני ישראל. ההולק קירב שפכה ופוזק
 גלו ויש רב.
 באקרים של הריון אסולג זה שבו
 ואין ספק שהעבור לא יחיה, אהרן אבובדנא
 לאטף חלצה את אבובדנא וזהו את אבובדנא זה צל
 יאני יהודי הנמצא לפנינו, צל אבובדנא אבובדנא
 חרבים שבוואי באסכת שבה על קיר יאני שבו, הי
 הוא באבובדנא ואמר למסאל... אלו שנתה ואנקתא אטע
 היסכרה ופרטי: "אטע שחג הידגה בדבזיה ומביאה יוני
 חלי" היה שגן ה' נטע כפן. ואמרו צרה יאני
 שגן אטע סכני למה גלגל חסיון אמר. אבובדנא אבובדנא.
 ואין אהרן למה אבובדנא אבובדנא אבובדנא יאני
 שגן צל לפנינו ואמרו בברכה נאמרי אבובדנא
 צ"ק על הבטחין.

תשובה:

בס"ד, י"ט בכסלו תש"ס

למכובדנו הדגול איש חי רב פעלים להצלת ילדי ישראל
ההולך בדרכי שפרה ופועה, שלוי וישע רב.

במקרים של הריון מסוג זה שברור ואין כל ספק
שהעובר כלל לא יחיה, מותר להציע לאשה ללדת את
עוברה ולתרום את אבריו להצלת ילד יהודי הנמצא
לפנינו, דלא עדיף מבן שמונה חדשים שמבואר במסכת
שבת דף קל"ה :

"בן שמונה, הרי הוא כאבן ואסור לטלטלו...
אבל אמו שוחה ומניקתו מפני הסכנה".
ופרש"י: "מפני שחלב הרבה בדדיה ומביאה
לידי חולי".

הרי שבן חי נחשב כאבן, ומסתבר דה"ה ילוד שאין לו כל
סכוי לחיות בגלל חסרון מוח. שגרוע מבן חי.

ולכן מותר לתרום אבריו להצלת תינוק יהודי
שנמצא לפנינו

ואחתום בברכה נאמנה לכבי